

DRUGA STRANA KOSOVA Danas

**Cene na Kosovu
slične kao u
regionu**

**Istorija
Nacionalnog
teatra Kosova u
tri dela**

**Biblioteka
u Prištini:
Građevina
iz
udaljene
galaksije**

**Ilija Ivić:
Moje je da
igram fudbal,
politika me
uopšte ne zanima**

**Krasnići: Fudbal
je sport koji
približava ljude**

O istoriji ali i budućnosti teatra, repertoaru i poduhvatima ovog pozorišta

Istorija Nacionalnog teatra Kosova u tri dela

Nacionalni teatar Kosova, nekadašnje Narodno pozorište na Kosovu, tokom svoje kompleksne istorije izrodilo je mnoge dramske umetnike, a trenutno ga vode mlade generacije koje se bave angažovanim teatrom i saraduju sa velikim regionalnim i svetskim umetnicima iz ove oblasti.

O istoriji ali i budućnosti teatra, repertoaru i poduhvatima ovog pozorišta, za Danasov projekat Druga strana Kosova govori Adrian Morina, direktor glume Nacionalnog teatra Kosova.

On podseća da je Nacionalni teatar osnovan u Prizrenu, ne u Prištini, odmah posle Drugog svetskog rata 1946, ali je posle dve godine premešten u glavni grad Kosova.

– Istoriju teatra možemo da podelimo na tri dela, prvi od 1946. do 1989. Potom dolazi desetogodišnji rascep jer smo bili izbačeni iz institucija, a Nacionalni teatar Kosova uređivao je srpski reditelj, iako su pre rata postojale i srpske i albanske drame. Treći period je najinteresantniji, posle 1999. godine. Nacionalni teatar Kosova nekada se zvao i Narodno pozorište.

Posle rata mlade generacije dramskih umetnika su se vratile u ovo pozorište

Imali smo zaista sjajne glumce koji su ovde uradili sjajan posao. Nekolicina njih su počeli kao amateri, zato što nisu imali fakultete, ali je onda došla generacija ljudi koja je završila režiju i glumu na fakultetu u Beogradu, kao što su na primer Faruk Begoli, Adem Mikulović... a tu spada i generacija ljudi koji su bili sjajni reditelji kao što je Muharem Čena i mnogi drugi – podseća on.

Morina priča da su čak neke od tih najsajnijih predstava koje su tada režirane na neki način bile avangardne pa ljudi o njima i dalje govore. Nacionalni teatar putovao je po zemljama bivše Jugoslavije, a sa jednom od predstava osvojio je velike nagrade na Sterijinom pozorju, prema njegovim rečima, jednom od najvećih festivala u bivšoj Jugoslaviji.

– Kad god bi Nacionalni teatar putovao po zemljama bivše Jugoslavije, napravio bi sjajan uspeh – ukazuje Morina. Međutim, kako ističe, od 1989. započinj u represivne mere, na čelo teatra dovodi se srpski upravnik, pa su zato sve do 1999. pravili samo romantične drame, jer, kako kaže, ljudi nisu mogli otvoreno da govore o politici.

– U tom periodu nastao je rascep u Nacionalnom teatru, ali srećom, imali smo drugo pozorište Dodona teatar, koje je u

tom desetogodišnjem periodu bilo jako popularno. Tamo se sve odvijalo, najbolje predstave, izložbe, postavke, muzički događaji, dok je Nacionalni teatar bio predviđen samo za srpsku dramu, jer su glumci imali jako ograničene radne mogućnosti, priseca se Morina i dodaje da su se tada predstave radile „ispod radara“.

Povodom trećeg perioda teatra on ukazuje da su se posle rata mlade generacije dramskih umetnika vratile u ovo pozorište.

– Tada sam bio student, a od 2000. sam počeo da igram ovde. Započeli smo od predstave „Hamlet“, koju je u saradnji sa nama radio jedan britanski režiser David Gothard, što je izazvalo dobre vibracije i kvalitetnu energiju kod ljudi koji su želeli da počnu iznova i izgrade sve što je srušeno u tom desetogodišnjem periodu. Posle 20 godina evo nas ovde, sa velikim brojem jako dobrih predstava i ljudi koji posećuju pozorište da bi ih pogledali – ukazuje Morina.

Kao posebno zadovoljstvo navodi to što dosta reditelja iz regije i iz Evrope dolazi u pozorište zarad saradnje, jer su oni, kako ističe, veoma otvoren teatar kojeg pokušavaju da uzdignu na mesto koje je pozorište zauzimalo pre 40 godina. Što smo imali fakultete, on ukazuje da trenutno imaju pet premijera na Velikoj sceni, kao i malu eksperimentalnu scenu, na kojoj se nalaze predstave za mladu publiku i na kojoj iskazuju različite pozorišne ekspresije.

– Ovih poslednjih pet-šest godina koncentrišemo se na regiju i politički teatar ili dokumentarni teatar jer ne samo na Kosovu već u celoj regiji imamo dosta toga da dokumentujemo. Ljudi „stare škole“ iz dramske umetnosti koji su posećivali pozorište su Vladimir Milčina, Slobodan Unkovski i drugi koji su bitni veoma popularni tada, a sada iz regije imamo čitavu lepezu angažovanih reditelja. Dosta smo radili sa Dinom Mustafićem iz Bosne, Andrašom Urbanom iz Subotice, dosta režisera iz Albanije, rediteljima iz Makedonije i na taj način pokušavamo da saradujemo sa najkvalitetnijim ljudima iz regije i Evrope – kaže Morina i dodaje da rade na ovogodišnjem repertoaru zbog čega su veoma srećni jer će imati predstavu reditelja iz Ljubljane Diega de Brea i predstavu koju je pisao Edmond Brown.

– Dosta mladih generacija umetnika

je sada u teatru i pokušavamo da pružimo sve od sebe da Kosovo bude ponosno. Najpopularnije i najgledanije angažovane predstave su „Rokenrol“ Dina Mustafića, sa kojom smo putovali u Kolumbiju na Američki teatar festival. Bio je to sjajan šou, o istinitoj priči, a nešto slično se odigralo i ovde na Kosovu. Tu je i predstava „Let iznad Kosovskog teatra“ Jetona Neziraja u kojoj sam igrao direktora pozorišta. Sa tom predstavom smo bili i u Beogradu više puta, u Centru za kulturnu dekontaminaciju, kod Borke Pavićević. CZKD je bio, a i dalje jeste naša kulturna ambasada, čak i sada kada Borka više nije živa. Sa predstavom dramaturga Almira Imsirevića iz Bosne, koja je takođe politička predstava, putovali smo u skoro 20 zemalja. Tu je i predstava „Bordel Balkan“ koju je pre par godina režirao Andraš Urban. Sa njom smo nastupali u Sarajevu. Jedna od najboljih predstava koje smo napravili ovde u poslednjih 10 godina, energizovana, politizovana, hardkor, čak su veterani članovi KLA palili plakate za predstavu jer su mislili da radimo nešto loše – kaže Morina.

Ističe da je rediteljka Blerta Neziraj režirala i adaptirala predstavu koja se bavi ljudima koji su ubijeni zbog svojih političkih stavova posle rata 1999. koja je imala dosta uspeha. Morina je dodao da se ni posle 20 godina ne zna ništa o tim ljudima, kao i to da je u pitanju veoma emocionalan momenat, jer su u svakoj reprizi prisutne porodice ubijenih sa kojima rade intervjue.

– Šokantno je posle svakog igranja, iako imamo probe. Skoro smo je igrali i intervjuisali brata ubijenog novinara koji je usmrćen pet godina posle rata zbog svojih političkih ubeđenja. Ljudi iz Ministarstva nisu od sada ništa uradili povodom toga. Postoji lista od 250 ljudi i ovo je jedan intrigantan šou, ljudima se dopada i želimo da putujemo sa njim. Sledeće godine planiramo da ga igramo u pet francuskih gradova, jer je priča istinita i veoma tužna i voleli bismo da je podelimo ne samo sa ljudima sa Kosova i regije već i sa Evropom – konstatuje on.

Kako naglašava, iako govori uglavnom o političkom teatru, tu su ipak i komedije na kojima se ljudi smeju, u izradi je i predstava po tekstu njihovog najznačajnijeg autora Ismaila Kadare, kao i mjuzikl.

– Imamo politiku, romantiku, dramu... sve je tu, a ja sam zahvalan ljudima koji posećuju teatar i koji veruju u pozorište, jer ako ne verujemo da teatrom možemo nešto da promenimo, onda smo zaista mrtvi – konstatuje Morina.

Kosovo uvozi 90 odsto osnovnih dobara iz drugih zemalja

Cene na Kosovu slične kao u regionu

Kako je uvođenje stopostotnih taksa na proizvode iz Srbije uticalo na kosovsko tržište, da li su cene na Kosovu više ili niže u poređenju sa zemljama regiona i koji su njihovi izvozni aduti, za rubriku “Druga strana Kosova” portala Danas.rs govori Berat Rukić, predsednik Privredne komore Kosova.

Rukić kaže da se, kad je reč o cenama, Kosovo ne razlikuje mnogo od zemalja regiona.

Prema njegovim rečima, neki proizvodi su značajno jeftiniji u poređenju sa zemljama u okruženju, ali su u nekim segmentima tržišta cene veće, jer Kosovo uvozi 90 odsto osnovnih dobara iz drugih zemalja.

Rukić objašnjava da na cene robe dodatno utiče transport i carinjenje, što cene na Kosovu čini nešto višim.

– Više od sedamdeset procenata potrošnje finansirano je iz javnih sredstava. Kosovo je u prednosti zbog dijaspore, jer dodatni novac dolazi odatle, pa se pokazatelji potrošnje ne smanjuju već se povećavaju. Deficit koji bi mogli da stvore određeni potrošači finansira se doznakama iz dijaspore. U ovom slučaju mi ne osećamo uticaj cena, ali to nije održivo. Za održivi ekonomski razvoj potrebno nam je da sredstva dolaze iz rasta privatnog sektora, a ne kroz javne finansije i doznake – navodi Rukić i dodaje da na dugoročnom planu moraju da razmisle na koji način pomoći privatnom sektoru.

Aktuelne cene namirnica u Prištini

⇒ Brašno (5 kilograma, tip 400) 2,25
⇒ Mleko od 0,89 do 1,50
⇒ Hleb (vekna) od 0,30;
(rezani, dugotrajni) od 0,80
⇒ Jaja (30 komada) 2,49
⇒ Sir (kilogram) od 2,50 do 4,50
⇒ Kačkavalj (kilogram) 7,50
⇒ Šećer (4 kilograma) 2,15
⇒ Pavlaka (700 grama) 1,69
⇒ Jogurt (kilogram) 0,75
⇒ Margarin (pakovanje) 0,55
⇒ Suncokretovo ulje (litar) od 0,79 do 0,92
⇒ Maslinovo ulje (litar) 6,49
⇒ Pileća supa (kesica) 0,25
⇒ Pršuta (100 grama) 2,36
⇒ Mleveno meso (kilogram) od 3,49 do 4,99
⇒ „Posebna“ salama (350 grama) 0,95
⇒ Sudžuk kobasica (kilogram) 3,99
⇒ Tunjevina (komadići 170 grama) 0,82
⇒ Koka-kola (limenka) 0,50, (flašica) 0,60
(flaša 1,25l) 0,89 (flaša 2l) 1,22
⇒ Sok od pomorandže (litar) 1,19
⇒ Čokolada (90 grama) 0,85
⇒ Turska kafa (200 grama) od 1,75 do 1,95
⇒ Nes kafa (200 grama) 4,69
⇒ Banane (kilogram) 1,19
⇒ Limun (kilogram) 1,49
⇒ Pomorandža (kilogram) 0,79
⇒ Paradajz (kilogram) (u sezoni) 0,79;
(van sezone) 2,30
⇒ Paprika (kilogram) (u sezoni) 0,49;
(van sezone) 0,99
⇒ Krompir (kilogram) (u sezoni) 0,80;
(van sezone) 3,50

* Cene su izražene u evrima

šlog veka dešavalo, još ne želi dobre odnose sa Kosovom, tj. Albancima uopšte, te još pokušava da blokira Kosovo u svakom pogledu pokušavajući tako da ga vrati natrag u svoj sastav, čemu se protivi većina stanovništva na Kosovu – napominje Lepaja.

Prema njegovim rečima, drugi “krivac” je ipak unutrašnji.

– To je zapravo lokalna oligarhija koja se poslije rata veoma brzo obogatila te ojačala i politički, koja kontrolise demokratiju, tj. volju građana preko korupcije i direktnog izbora vodećih ljudi u naj-

Kosovari dobri u preradi hrane, obradi drveta kao i u uslužnim delatnostima, poput „IT“ sektora i razvoja softvera

važnijim institucijama. Uz to je javna tajna da se ta oligarhija uglavnom obogatila sumnjivim poslovima baš sa sevnim susedom, ili od korupcije – smatra Lepaja.

Dodaje da taj “drugi” krivac, uprkos promenama u politici, još kontrolise i politiku, partije, ali i civilno društvo, preko donacija ili zapošljavanja sa jasnim političkim motivima svojih simpatizera.

– Što zbog ideje da je vrh vlasti podlegao korupciji te pritisku sa severa, što zbog unutrašnjih grehova u vidu korupcije, autoritarizma, veliki broj glasača je u zadnjim izborima glasao za jednu koaliciju koja objedinjuje odgovore na ta dva glavna problema današnjeg Kosova, koju su i glavni razlog nedovoljno brzog raz-

voja, što je kao posledicu dovela do toga da skoro jedna petina stanovništva živi u siromaštvu, a od toga oko pet odsto stanovništva živi u krajnjoj bedi sa nešto više od jednog evra na dan. Više od 25.000 porodica sa oko 100.000 članova prima socijalnu pomoć, koja je usput rečeno veoma niska, i nedovoljna za dostojanstven život – kaže za naš list Lepaja.

S druge strane, ističe on, trgovina sa Srbijom je posle rata cvetala, pa se severni sused dosta profilerski odnosio naspram zemlje koju, usput rečeno, još

smatra svojom svojinom, tako da je najvećim delom prodavala na Kosovu, dok je, s druge strane, pravila velike probleme za biznise sa Kosova, ali i za slobodno kretanje građana Kosova kroz Srbiju, kao tranzitne zemlje.

– Uvođenjem takse na proizvode iz Srbije i BiH trgovinski rat se pretvorio u politički sa pretnjom i eskalacijom sukoba, i veoma je poznata činjenica da je jedina brana tome bila prisustvo NATO snaga. Naime, srpska država, preko svojih političkih partija na Kosovu, i pokrenula je bojkot pomoći koju je kosovska država ponudila u zamenu za robu koja više nije stizala na Kosovo iz Srbije, i to ne redovnim kanalima. Koliko je ta taksa uticala na ekonomiju Srbije, dosta je teško utvrditi, ali u

svakom slučaju nije uticala značajno, ali se njoj pridodaje važnost da bi se pronašao vanjski krivac za mnoge unutrašnje probleme u Srbiji, te zbog toga što daje do znanja i građanima Srbije da Vlada Srbije zapravo nema moć, da radi šta joj je volja na teritoriji, koju još svojata, i koju i te kako koristi kao političku kartu, kao energent za srpski nacionalizam, na koji se oslanja u nadi da povrti svoj nekadašnji uticaj i kontrolu ako ne u Jugoslaviji, onda bar na Zapadnom Balkanu. Taksa je brana i za projekat popularno nazvan “Mini Šengen”, pa je prema tome proglašena za najveći problem u odnosima Kosova i Srbije, što zapravo nije tačno. U svakom slučaju i te kako služi kao opravdanje za blokadu dijaloga i nastavak pritiska prema Kosovu poznatom ofanzivom za povlačenje priznanja od država koje su već priznale Kosovo – smatra sagovornik našeg lista.

Što se drugih građana Kosova, ističe Lepaja, to uglavnom nije imalo neki veliki uticaj u njihovom standardu.

– Štaviše, ovađšnja štampa i mediji su veoma često isticali preporod nekih gran prerađivačke domaće industrije, koji su nadoknađivali uvoz domaćom proizvodnjom, uprkos gundanjima o razlici u kvalitetu – kaže sagovornik našeg lista.

Na pitanje da li se standard građana Kosova pogoršava ili poboljšava, odgovara da je to teško danas sa tačnošću reći, zbog izrazite boljke, bekstva iz zemlje raznim kanalima, uglavnom nelegalnim, koje se odvijalo prošlih godina, čime je, dodaje on, broj onih koji su napustili Kosovo samo u zadnjih deset godina par stotina hiljada.

Bilo kako bilo, zategnuti odnosi između Kosova i Srbije utiču više na Kosovo nego na Srbiju, i nova vlada je najavila da će takse menjati reciprocitetom, iako još nije sve jasno šta se pod time podrazumeva. Kad je taksa uvedena, ona je bila veoma popularna, i prihvaćena od većine političkih partija, ali i od građana. S obzirom na promene koje se očekuju, i na rezultate te iste, očekuje se da će recipročne mere biti efikasnije. Novi premijer je najavio da će veoma brzo razgovarati sa svim zainteresovanim stranama oko takse, i da će i javnost upoznati sa vladinim merama kojima će zameniti taksu – zaključuje Lepaja za Danas.

Ima više od 70.000 delova, rađena je na peščanoj podlozi i nema refleksiju

Biblioteka u Prištini: Građevina iz udaljene galaksije

Izgled Biblioteke u Prištini nikog ne ostavlja ravnodušnim. Neke podseća na saće od pčela, drugi je vide kao naučnofantastični objekat ili svemirski brod. Ona je delo arhitekte Andrija Mutnjakovića, koji, prema rečima sagovornika Danasovog projekta Druga strana Kosova, arhitekta Bekima Ramkua, i dalje živi u Zagrebu.

Ramku ukazuje da je Baškim Fehmiu, brat Bekima Fehmiua, svojevremeno radio na urbanističkom planu kampusa za Univerzitet u Prištini i tom prilikom video Mutnjakovićev projekat. Fehmiu je uradio sve u njegovoj moći da ovaj arhitekta iz Zagreba dobije pravo da dizajnira Biblioteku.

– Mutnjakovićeva ideja Prištinske biblioteke bila je inspirisana konceptom koji je on nazivao „novi regionalizam“, „moderni regionalizam“ i „metropolizam“. Mutnjaković je smatrao da jugoslovenski regionalizam simbolizuju kupole koje su nađene u Vizantijskom carstvu kao i u turskom, Otomanskom carstvu. On je htio da upotrebi te forme kako bi generisao objekat, zato kada gledate Biblioteku iz bilo kog ugla, objekat može da podseti na vizantijsku crkvu ili džamiju – kaže Ramku objašnjavajući da inspiracija za ovaj interesantan objekat nije poreklom sa Kosova, jer je jako sličan projekat rađen za Sarajevo, ali tom prilikom nije osvojio prvo mesto, pa je tako adaptiran za Prištinu.

– Interesantno je to što su u to vreme stari arhitekti i urbanisti koji su bili

u tom prištinskom žirju, kada su videli prvi koncepti Biblioteke prema kome je glavna kupola bila na vrhu svih kupola, komentarisali: „Ovo izgleda kao Aja Sofija, izgleda kao crkva, kao džamija, šta predstavlja ova stvar.“ Tako su naterali Mutnjakovića da modifikuje glavnu kupolu, da je pomeri sa vrha – podsetio se Ramku iskaza koji se i dalje čuvaju i dodao da je Mutnjaković takođe bio inspirisan i Muzejom Lenjina koji ima mrežu od kamena i betona.

Njegova prva ideja je, prema Ramkuevim rečima, bila da tako bude i na ovoj biblioteci, sa gotičkom inspiracijom, ali do realizacije nije došlo jer je kamen i beton, koji bi se u toj situaciji koristio, bio pretežak.

– Inženjeri koji su radili na objektu rekli su mu da nema šanse da konstruktora to izdrži. Onda je Mutnjaković rekao, „dobro, koji je najlakši materijal koji možemo da upotrebimo?“ Odgovorili su mu: „aluminijum“. Tako je sada ova mreža oko objekta razlog što je posle rata Biblioteka u Prištini spasena, tačnije, što nije modifikovana – ukazao je Ramku. Mreža, prema njegovim rečima, ima više od 70.000 delova, rađena je na peščanoj podlozi i nema refleksiju. Ima 74 kupole, a ne 99 kao što govori urbani mit, a svi materijali koji su upotrebljeni, kako za enterijer, tako i za eksterijer građevine, dolaze iz bivše Jugoslavije, osim pleksiglaza na kupolama.

– Svake godine arhitekte iz celog sveta dolaze da vide ovaj objekat. Neki od njih kažu: „Ovo je najružniji objekat koji sam ikada video“, dok su drugi Bibliotekom fascinirani. Komentarišu da je objekat jedinstven, i da se vidi da je na njemu rađeno 10 godina – kazuje Ramku i dodaje: „Kada sam bio dete i kada sam prvi put video Biblioteku, prepao sam se, otišao kući i rekao tati: Video sam neki objekat, liči na nešto vanzemaljsko“, a on mi je odgovorio, a pa to je Biblioteka. Sutradan smo otišli zajedno da je obiđemo.“

Ramku je konstatovao da je objekat impozantan, kao i jedan od retkih objekata modernizma na Kosovu koji nije modifikovan posle rata. Iako je, kako kaže, infrastruktura objekta stara, ima problema sa vodom i arhivom, prištinska Biblioteka ipak je na listi kulturne baštine.

Fudbaler koji je prihvatio poziv da bude deo mlade kosovske reprezentacije

Ilija Ivić: Moje je da igram fudbal, politika me uopšte ne zanima

Bio sam srećan, jer neko ceni moj trud i moje zalaganje. Kako može da se oseća fudbaler kada dobije poziv neke reprezentacije.

To poručuje za **Danas.rs** igrač prištinskog fudbalskog kluba Fljamturari Ilija Ivić, čija je odluka da prihvati poziv selektora mlade kosovske reprezentacije podigla veliku prašinu.

Ivić navodi da je fudbal počeo da trenira već sa šest godina u lokalnom klubu, u Gračanici. U Fljamturariju je tri godine i, kako kaže, dobro je prihvaćen.

– Osećam se normalno, kao kod svoje kuće – navodi Ivić.

Upitan kako je reagovao kada je dobio poziv da zaigra za mladu reprezentaciju Kosova, Ivić odgovara da je bio srećan.

– Iskreno, bio sam srećan, jer neko ceni moj trud i moje zalaganje. Osećao sam se fenomenalno. Kako može da se oseća fudbaler kada dobije poziv neke reprezentacije – navodi Ivić.

Sa selektorom mlade kosovske reprezentacije Ramizom Krasnićem ima, ka-

že, korektan odnos. Na pitanje kako je na njega uticala medijska prašina koja se podigla zbog njegove odluke da nastupi za reprezentaciju Kosova, Ivić odgovara da je fudbal jedino što ga zanima.

– Politika me toliko ne zanima. Hoću da pokažem fudbal na terenu i da sve bude najbolje, a šta će ko da kaže... Iskreno, politika me uopšte ne zanima – ponavlja Ivić.

On se priseća da ga je otac još od njegove četvrte godine učio da šutira loptu i dodaje da je od njega i strica nasledio ljubav prema fudbalu, jer se cela porodica bavi tim sportom.

Ivić, koji u Gračanici ide u srednju školu, kaže da ga drugarice i drugovi iz razreda maksimalno podržavaju. On se osvrnuo i na probleme koje je njegova porodica imala nakon što su mediji objavili da će igrati za kosovsku selekciju.

– Majka je dobila otkaz, a tati su pretili, ali ništa nije bilo. Samo je majka dobila otkaz – priča Ivić i još jednom poručuje da je njegovo da se bavi fudbalom.

Sportski direktor fudbalskog kluba

Osećao sam se fenomenalno. Kako može da se oseća fudbaler kada dobije poziv neke reprezentacije

Fljamturari Arbnor Morina, koji podržava Iliju u nastojanju da ostvari svoj san, kaže da se različite individue drugačije nose sa velikim publicitetom.

– Kada se piše i kada se govori o nekoj, onda neki fudbaler to može da istupi, a neki ne može. Sve se svodi na to da momak ne padne psihološki. Ne govorim samo o Iliji nego o svakom mladom fudbaleru. Oko Ilije se podigla velika fama i mislim da smo u nekim trenucima primetili da mu to smeta, ali šta je tu je. To je bio takav trenutak. Mi u klubu smo

stalno uz njega kako bismo ga podržali u svojim nastojanjima da postane profesionalni fudbaler – ističe Morina.

On navodi da je Ivić u Fljamturariju već tri godine, te da je igrao za ekipu pionira i za kadete. Morina kaže da je Ilija bio sa ekipom na pripremama i da već poprma osobine jednog profesionalca.

– Pored njega, napravili smo ugovor sa još jednim momkom koji je njegovo godište. Mi kao klub pokušavamo da što više mladih igrača ubacimo u prvi tim – objašnjava Morina. ▲

Prošlost i budućnost kosovskog fudbala

Krasnići: Fudbal je sport koji približava ljude

Fudbal je sport koji približava ljude i stvara prijateljstva, bez obzira ko je odakle. To je prilika da se ljudi međusobno upoznaju, jer je bogatstvo imati mnogo prijatelja

To poručuje za **Danas.rs** selektor fudbalske reprezentacije Kosova do 19 godina Ramiz Krasnići, sa kojim razgovaramo o tome kako se igrao fudbal u Jugoslaviji i o budućnosti tog sporta na Kosovu.

Početkom osamdesetih godina Krasnići je bio jedan od najtalentovanijih kosovskih fudbalera, što ga je dovelo do beogradskog Partizana.

– Bio sam na pripremama, odigrali smo nekih jedanaest utakmica. Tadašnji trener Tomislav Kaloperović rekao je da sam bio jedan od najboljih igrača u pripremnom periodu. Otišli smo na pripreme u Piro i uprava Radničkog je insistirala da tu i ostanem na pozajmici, kako bih im pomogao u nastavku prvenstva. Tu sam stekao mnogo prijatelja, sa kojima sam i danas u kontaktu. Zatim sam prešao u Prištinu – priseća se Krasnići.

Jedan od njegovih saigrača bio je legendarni igrač Partizana i reprezentativac Jugoslavije Fadilj Vokri, čije ime nosi stadion u Prištini. Krasnići Vokrija opisuje kao izuzetnog čoveka koji je voleo život i bio omiljen u društvu.

– Iako su na utakmicama odbrambeni igrači bili veoma oštri prema njemu, on se nikada nije žalio sudijama ili saigračima. Bio je izuzetan. Mnogo puta se dešavalo da prilikom oštih startova nije hteo da

padne, da bi simulirao neki faul ili penal. Izdržao bi start na nogama i nastavljao da igra. Posle utakmice smo se, pošto smo bili drugari i prijatelji, međusobno psovali i pitali ga „zašto ne padneš da nam sviraju penal ili faul“. On bi slegao ramenima i odgovorio „ne mogu“ – priča Krasnići.

On dodaje da je Vokri posedovao veoma stabilan karakter te da je u najtežim situacijama umeo da kao lokomotiva povuče kompletnu ekipu, što je saigrača motivisalo da nastave dalje.

Prema Krasnićijevoj oceni, seniorska reprezentacija Kosova, tačnije prva generacija od kada je Fudbalski savez Kosova primljen u UEFA i FIFA, dokazala je da zna dobro da

Prva generacija od kada je Fudbalski savez Kosova primljen u UEFA i FIFA, dokazala je da zna dobro da igra fudbal

igra fudbal i da im je motiv isključivo pobeđa. On objašnjava da „A“ reprezentaciju čine većinom igrači koji igraju u inostranstvu, ali da ima i onih koji su rođeni na Kosovu.

– Imamo jednu veoma mladu reprezentaciju od koje se očekuje mnogo. To je generacija sa kojom treba dosta da se radi. Nadam se da će u naredne tri ili četiri godine reprezentacija Kosova biti jedna od boljih. Očekujemo velike uspehe – optimističan je Krasnići.

Po prvi put se dogodilo da jedan mladić srpskog porekla, Ilija Ivić, zaigra za reprezentaciju Kosova. Krasnići, koji je njegov trener, hvali ga i predviđa mu svetlu budućnost.

– Mene kao trenera, a ni Fudbalski savez, uopšte ne interesuje ko je koje nacije ili vere. On je jedan od većih talenata. Igra centralnog odbrambenog igrača. Ima izuzetnu visinu, veoma je inteligentan igrač i momak koji je na utakmicama pokazao da može da se računa na njega. Kao selektor reprezentacije do 19 godina gledao sam nekoliko utakmica i dečko mi se svideo kao igrač i kao karakter. Posle utakmice sam razgovarao sa njim, pohvalio sam ga i rekao sam mu da će ukoliko nastavi tako, biti jedan od potencijalnih kandidata za reprezentaciju ako želi, samo da malo smanji kilažu, navodi Krasnići.

On kaže da ove godine priprema ekipu za Ligu nacija u septembru, kao i za kvalifikacije za Evropsko prvenstvo u novembru mesecu. Krasnići smatra da je suština pronaći dobrog i kvalitetnog igrača, te da svakome treba da se pruži šansa da se dokaže, bez obzira ko je i šta je.

– Da bi išao dalje, mora da ima motiv. Mi mu dajemo motiv i on će sigurno pokušati da da svoj maksimum da bude deo reprezentacije i da pruži doprinos u kvalifikacijama koje nas očekuju – završava Krasnići. ▲

Urednik: Bojan Cvejić
Novinari: Miloš Miljković, Una Miletić, Snežana Čongrađin
Korektura: Ana Rončević
Prelom: Aleksandar Milošević